

We Lwowie, dnia 23. września 1909.

Aleg 581

Wniosek

posła Wasunga i tow. o zmianę ustawy krajowej o seminariach nauczycielskich.

Podpisani czynią wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

załączony ./ projekt zmian ustawy o kształceniu nauczycieli i uzdolnieniu do nauczania w szkołach ludowych z dnia 12 czerwca 1907. Dzień. ust. p. 101 ex 30. września 1907.

Wnioskodawca :

J. Wasung w. r.

Korol, Lewakowski, Stapiński, Kiweluk, Krężel, Styła, Sobolewski, Skwarko, Kurowiec, Cieluch, Bandrowski, Leo, Stefczyk, Kędzior, Landau, Sarc, Maryewski, Bojko, Witos, Oleśnicki, Makuch, Lewicki, Federowicz, Żardecki, Myjak, Jampolski, T. Staruch, A. Staruch, Jedynak.

Ustawa

z dnia zmieniająca § 1, 2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 20. ustawy z dnia 12. czerwca 1907 r., ogłoszonej w Dzienniku ust. i rozp. kraj. z dnia 30. września 1907 nr. 101.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Dotychczasowe brzmienie § 1, 2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 20. ustawy o kształceniu nauczycieli, oraz o uzdolnieniu do nauczania w szkołach ludowych z dnia 12. czerwca 1907 r. Dziennik ust. kraj. nr. 101 uchyla się i paragrafy te mają opiewać, jak następuje:

§. 1.

Zadaniem seminariów nauczycielskich męskich i żeńskich dla szkół ludowych jest wykształcenie takich sił nauczycielskich, które na podstawie swej ogólnej i zawodowej wiedzy i uzdolnienia, oraz pod względem swego wychowania i charakteru sprostać mogą zadaniu nauczyciela ludowego.

§. 2.

Ażeby wykształcić siły nauczycielskie dla szkół ludowych, będą plany naukowe seminariów obok nauki języków kłaść nacisk na nauki przyrodniczo-rolnicze, jakoteż na naukę rysunków.

Nauka historii uwzględni historię powszechną, austriacką i kraju ojezystego.

Ogólna nauka muzyki i śpiewu oraz gra na skrzypcach stanowią we wszystkich seminariach męskich i żeńskich prze-

dmiot nauki obowiązkowej, gra na fortepianie i organach przedmiot nauki nadobowiązkowej.

Nauka przyrody uwzględniać będzie praktyczne wiadomości z rolnictwa i ogrodnictwa, oraz potrzeby higieny szkolnej.

Nauczanie somatologii i higieny powierzona będzie lekarzowi specjalnie do tego uzdolnionemu, któremu także jako lekarzowi szkolnemu poruczony będzie nadzór nad ogólnymi stosunkami zdrowia wychowanków i nad higienicznym utrzymaniem lokalów szkolnych. Odpowiednie przepisy wydaje Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu Krajowej Rady zdrowia z przyzwoleniem Ministra oświaty.

§. 4.

Seminaryom nauczycielskim męskim i żeńskim dodany będzie jako środek pomocniczy przy nauce przyrody i gospodarstwa ogród szkolny odpowiednio urządzony oraz pole odpowiednio położone i w odpowiednim wymiarze dla nauczania i ćwiczenia wychowanków w pracach rolniczych.

§. 8.

Celem praktycznego przysposobienia wychowanków istnieje przy każdym seminaryum z polskim językiem wykładowym szkoła ludowa jako szkoła ćwiczeń i szkoła wzorowa.

Przy seminaryach nauczycielskich urządzonych pod względem języka wykładowego utrakwistycznie, istnieje będzie dla każdego z dwóch języków wykładowych osobna szkoła ćwiczeń.

Szkołę ćwiczeń utrzymywaną przez państwo może wyjątkowo zastąpić także inna szkoła publiczna wzorowo urządzona.

Szkoła ludowa ma w regule cztery klasy, może być jednak urządzoną także jako więcej klasowa.

Liczba uczniów w poszczególnych klasach szkoły ćwiczeń nie może przekraczać czterdziestu.

§. 10.

Plany naukowe, rozkład przedmiotów na poszczególne kursa roczne i liczbę godzin nauki dla seminaryów oraz dla połączonych z nimi klas przygotowawczych, ogródków dziecięcych i specjalnych kursów nauczania ustanawia Rada szkolna krajowa z przyzwoleniem Ministra oświaty, biorąc za podstawę postanowienia ustawy państwowej o szkołach ludowych oraz szczegółowe wskazówki podane w poprzedzających paragrafach niniejszej ustawy.

Bliższe postanowienia o urządzeniu językowym seminaryów utrakwistycznych, wydaje Rada szkolna krajowa z przyzwoleniem Ministra oświaty.

Plan naukowy szkoły ćwiczeń układa konferencya nauczycielska z uwzględnieniem planu nauki normalnego przepi-

sanego dla szkół ludowych w kraju i przedkłada go Radzie szkolnej krajowej do zatwierdzenia.

Pod względem zewnętrznego i wewnętrznego porządku w szkołach ćwiczeń obowiązują normy wydane dla szkół ludowych publicznych, o ile nie będą wydane specjalne przepisy.

§. 15.

Świadectwo dojrzałości uprawnia do prowizorycznej służby nauczycielskiej we wszystkich szkołach ludowych, o ile kandydat ze względu na znajomość języków świadectwem tem wykazaną odpowiada wymaganiom szkoły, do której ma być przeznaczony.

Do stałego zamianowania nauczycielem w szkołach ludowych pospolitych wymagane jest świadectwo kwalifikacji nauczycielskiej dla pospolitych szkół ludowych, które uzyskuje się przez egzamin kwalifikacyjny nauczycielski po najmniej dwuletniem zadowalniającem zajęciu w praktycznej służbie nauczycielskiej w szkole ludowej publicznej lub posiadającej prawo publiczności. Do szkół ludowych pospolitych, w których drugi język krajowy lub język niemiecki jest przedmiotem nauki obowiązkowym, wykazać się należy uzdolnieniem nauczania tych języków. Przy egzaminach kwalifikacyjnych do szkół pospolitych należy więc na żądanie kandydata przez wynik egzaminu stwierdzić, czy jest uzdolnionym uczyć także drugiego języka krajowego, względnie języka niemieckiego w szkołach ludowych pospolitych.

§ 18.

Celem dalszego wykształcenia do zawodu nauczycielskiego w przedmiotach nauki szkół ludowych odbywać się będą corocznie przez przeciąg jednego roku szkolnego przy seminarjach nauczycielskich lub innych zakładach naukowych dwa kursa wydziałowe dla dwóch z powyżej wymienionych zawodowych grup wydziałowych.

Na kurs wydziałowy przyjmować się będzie abiturjentów seminarjów nauczycielskich męskich, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości z odznaczeniem, bezpośrednio po ukończeniu seminarjum, oraz nauczycieli ludowych, którzy złożyli egzamin kwalifikacyjny do szkół ludowych pospolitych z odznaczeniem lub też wykazują szczególniejsze zamiłowanie i przygotowanie do przedmiotów jednej z trzech grup naukowych wymienionych w § 16.

Pierwszych utrzymuje się na czas trwania kursu w dalszem pobieraniu stypendyum, które w seminarjum nauczycielskiem posiadali; drudzy otrzymują urlop z pełnymi poborami.

Liczba słuchaczy niema przynosić trzydziestu pięciu.

§. 19.

Celem dalszego wykształcenia nauczycieli w nauce i nabycia praktycznych wiadomości z rolnictwa i ogrodnictwa, jakoteż celem dostarczenia praktycznych wiadomości z dziedziny handlu i przemysłu potrzebnych nauczycielom ludowym do nauczania w szkołach wydziałowych urządzone będą specjalne kursa dla nauczycieli ludowych przy szkołach rolniczych, przemysłowych i handlowych.

Na kursa te przyjmowani będą kandydaci, którzy po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego najmniej przez trzy lata byli dodatnio czynni i wykazali wybitne zamiłowanie w przedmiotach, których na kursie słuchać mają.

Liczba słuchaczy kursu nie ma przekraczać dwudziestu. Frekwentanci otrzymają na czas kursu urlop z pełnymi poborami.

Programy ułoży i miejsce, i czas trwania kursu oznaczy Rada szkolna krajowa z przyzwoleniem ministra oświaty.

§ 20.

Nauka na wszystkich kursach nauczycielskich jest bezpłatna.

Wydatek na kursa nauczycieli wydziałowych i na kursa specjalne rolnicze, ogrodnicze, handlowe i przemysłowe pokrywany będzie ze środków państwa.

Art. II.

Postanowienia tej ustawy obowiązują od początku roku szkolnego następującego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty.
